

APĂRAREA NAȚIONALĂ

organ național independent.

Apare : Miercuri, Vineri și Duminică.

ABONAMENTELE:

Pentru monarhia austro-ungară:
Pe un an 24 cor., 6 luni 12., 3 luni 6 coroane.
Pentru România și străinătate:
Pe an 25 franci, 6 luni 13 franci, 3 luni 7 franci.
Abonamentele se plătesc înainte.

Redacția și administrația:

Strada Stefaniei Nr. 13.
Un număr costă 20 bani.

INSERTIUNILE:

Un rind petit sau spațiul său costă pentru publicarea odată 12 bani, de două ori 18 bani, de trei ori 24 bani. — Reclame la finea textului costă șirul de petit 50 bani.

Prenumeratiunile și inseratele se primesc la administrație, strada Stefaniei Nr. 13.

Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscriptele nu se înapoiază.

Cernăuț, 29 Faur 1908.

Septămîna trecută a fost convocat studențimea romînă dela univerzitatea din Viena o mare adunare a tuturor Romînilor de acolo cu scop, de a discuta asupra măsurilor, ce ar fi potrivite pentru o aplicare mai intensivă a limbei romînești la institutele culturale din Bucovina. Adunarea, care a fost cercetată de un număr foarte considerabil de Romîni din toate stările, duple vii discuții, a primit cu unanimitate de voturi mai multe deciziuni privitoare la această afacere. De o însemnătate deosebită este rezoluțiunea, pe care a primit-o aceasta adunare relativ la univerzitatea din Cernăuț.

S'a recunoscut de o neapărată lipsă crearea unei facultăți juridice cu limba de propunere romînă și crearea unei catedre pentru istoria romînă la facultatea filozofică de aici. Ambele postulate au fost fixate în rezoluțiunea luată de studențimea romînă și transmise forurilor competente spre considerațiune și realizare, ear deputaților noștri li s'a impus, ca cu toate forțele să se întrepună pentru curînda realizare a acestor postulate juste a Romînilor bucovineni.

Salutăm cu vie bucurie aceasta acțiune a studențimei romîne dela univerzitatea din Viena, care, de parte de cercurile, în care a fost crescută și și-a trăit tinerețele, și în-

cunjurată de elemente străine, știe aprecia însemnătatea limbei materne pentru disvoltarea național-culturală a unui popor.

Necesitatea unei aplicări mai intensive a limbei romînești la institutele noastre culturale din țară se simțeste deja de mult și preocupă cercurile conducătoare în măsură mare, căci și adunarea memorabilă a poporului romîn dela Suceavă din 21 Faur 1907, adunare la care s'a constituit partidul național, între alte decisiuni, a luat și decisiunea »de a »pretinde cu toată energia introdu- »cerea învățămîntului național în »măsură corespunzătoare la univer- »sitatea din Cernăuț și mai înainte »de toate crearea unei catedre pentru »istoria romînă«.

Trebue s'o mărturisim că cu școlile noi Romîni stăm foarte rău. Nici o unică școală nu avem, care să fie curat națională. La gimnaziile noastre »romînești« afără de cîteva obiecte, toată instrucțiunea se predă în limba germîină.

La facultatea filozofică a univerzității din loc, afără de catedra pentru limba și literatura romînă, nu avem altă catedră; ba și la facultatea teologică gr. or., care este chemată să ni crească preofimea noastră romînă, afără de vr'o două obiecte, totul se predă în limba germîină.

Limba germîină deci în școlile primare, limba germîină în școlile medii, la univerzitate, în viața publică, în oficii, în decomun pretutindeni și apoi pas' de mai vorbește romînește, pas' de să nu sufere țărănul nostru, care afără de limba sa altă limbă nu știe, daune ireparabile, unde se 'ntoarce.

Ne bucurăm că studențimea noastră e conștie de însemnătatea și neaparaia lipsă a unei facultăți juridice cu limba de propunere romînească; și întru ajungerea acestui postulat nu vom ezita de a da și noi întregul concurs, întrepunîndu-ne cu toate forțele pentru realizarea sa.

Numai cei, ce l'au văzut pe țărănul nostru îmblînd pe la cele judecătării, pierzînd și timp și avere, și poate da sama bine de însemnătatea extraordinară a acestei afaceri. Sute de procese de ale poporului nostru s'au pierdut, sute de gospodării romînești au trecut în mîni străine, din cauza că judecătorul nu știea limba poporului și poporul nu-l înțelegea pe judecător. Nu-i vorbă; prin legea fundamentală, de stat, ni-i garantat dreptul de a înainta judecătoriilor acțiunile și îndecomun toate hîrtiile în limba romînă.

Dar dacă toți judecătorii și toți avocații noștri și-au făcut studiile juridice exclusiv în limba germîină, și prin urmare nu cunosc de loc terminologia juridică romînească, ce

ni folosește noauă acest drept? Nu iusemnează el pentru noi nici mai mult, nici mai puțin, decît o luare în rîs? Pină nu vom avea licențiași în jurisprudență, cari să poșadă cu desăvîrșire terminologia juridică romînă, pină atunci nu se vor putea evita pierderi de procese, de avere etc. și aceste numai atunci vor fi imposibile, cînd ni va fi dată posibilitatea de a ni crește judecătorii și apărătorii noștri la o facultate juridică cu limba de propunere romînească.

Ni se va obiecta poate, că n'avem cărți juridice romînești și nu vom avea profesorii necesari. Cărțile, întrucît vom avea lipsă de ele, ni le vom serie noi singuri, ear profesori și astăzi putem avea destui, căci în corpul judecătoresc din țară vom afla destui bărbați erudiți și înzestați cu atîta știință de limba romînă, ca să poată împlini chemarea unui profesor. E vorba deci de puțină bunăvoință din partea guvernului și lucrul se poate face. Și dacă domnii dela forurile competente vor studia numai puțin afacerea și vor avea numai puțin tragere de inimă pentru poporul nostru, ei nu vor sta mult la îndoială pentru a ni realiza postulatul acesta atît de just, căci folosul ce-l va trage poporul nostru din acest moment, față de cheltuețile ce vor rezulta pentru administrația școlară

FOIȚA.

Moș-Ajunul.

Cu barba de un stîinjen și plete frumos înflorite,
Pășînd în toiagul tăiat dintr'un turtur de ghiață,
Din munții de piatră, mergînd spre cetățile țării,
Zorit a pornit Moș-Ajunul de azi dimineață.

Flori albe pe drumuri, prin lunci ghiociei de zăpadă,
Pe codri, pe văi, și pe dealuri ninsoare el cerne
De-ajunge la ape, moșneagul doar mina ridică,
Și 'ndată 'nainte-i largi poduri de sticlă și așterne.

În cirjă el trece de-alungul pădurilor albe,
Le lasă, și merge, și merge spre zări neștiute,
Departa l'așteaptă copiii să-l ia cu colindul,
Și dorul de dinșii îl mină s'ajungă mai iute.

Grăbește bătrînul . . . Troienile viforă 'n juru-i,
Stejarii mugînd îl salută cu-adîncă 'nchinare,
Vîntoasele vue, și cale de-o poștă drept crainic,
Sălbaticul crivăț gonește, sunînd din fanare . . .

Și iată-l, spre sară, ajunsu-i . . . Copiii dau chiot,
În circă-i sar unii, iar alții în barbă-i s' agață.
Ba unii mai aprigi cu larmă nebună s' avintă,
Se saltă 'n picioare și iată-i călări pe mustață! . . .

„Trăiască Bătrînul . . . îi strigă micuții, trăiască . . .“,
La gluga cu daruri alese s'aruncă grămadă,
Și iată răsar jucării din adîncu-i puzderii,
Iar Moșu-i privește zimbind cum se 'ntrec dela pradă . . .

Dar iată . . . luminele 'ncep să s'aprindă la geamuri,
Copiii din barba cea mare sar jos cite unul.
Și 'n cete voioase pornesc cîntăreți cu colindul,
Vestînd bucurii, că din munți a sosit Moș-Ajunul.

Primiți-i, primiți-i! . . . Ei vin purtători de „Flori dalbe“,
Și-aduc la ferestre norocul și voia cea bună,
Primiți-i . . . ei poartă nădejile zilei de mine,
Și 'n cîntecul lor e credința și legea străbună! . . .

(•Viața Romînească•). — Anul II. Nr. 12 — 1907.

Constantin Mironescu.

Fragment.

Pe căi necunoscute, ca pasărea pribeagă,
Am rătăcit, sărmanul, o primăvară 'ntreagă
Și-atita dor și jale și amar am adunat,
Că dacă le-aș prefăce în aur nestimat,
N'ar fi 'mpărat în lume să aibă-atita-avere,
Atita bucurie și-atita mingăiere.
Dar toate-s trecătoare . . . și aur, și durere,
Nimic nu-ți mai rămîne pămîntul cînd te cere;
O clipă doar, în care să-ți mai aduci aminte
Ce geniu e puterea și cit de tare minte;
Ce-amară e durerea și cit de dulce-ți pare
Ce-amară e durerea și cit de dulce-ți pare
În clipa cea din urmă, cînd suferi tot mai tare . . .
Și dacă numai dorul mi-a pus în mină pana,
E, să pricep, că Domnul va pedepsi Satana:
Pe cei cu stea în frunte și 'n cap cu două coarne
Ce-'s gata 'ntotdeauna o lume să răstoarne,
Pe dinșii întăi i-a face să nu se mai cunoască,
Să se izbească 'n capuri și vii să putrezească.
Pe cei ce-și strîng avere cu sărăcimea plînsă
I-a pune să înoate în păcura aprinsă,
Să știe ce înamnă o lacrimă robită
Și cit de groznic frige văpaia ei cumplită.

Valuța.

din crearea a câtorva catedre cu limba de propunere românească, e înmăsurabil.

Asemenea e și cu crearea unei catedre pentru istoria poporului românesc.

Deja în clasele inferioare din gimnaziu noi sîntem siliți să învățăm părți alese din istoria Germanilor, a Boemilor, Polonilor, Francezilor, Englezilor, Italianilor, pînă chiar și a Maghiarilor, pecind din istoria poporului nostru nici boabă nu învățăm. Acest studiu în gimnaziul superior se predă mai intensiv și cunoștința lui se pretinde mai riguroasă, pecind de istoria poporului nostru, nici aici nu se amintește de loc.

Oare nu-i just, că măcar la universitate să ni fie dat de a asculta prelegeri din istoria poporului nostru? Oare cererea noastră după o catedră la universitatea de aici, de unde să ascultăm, cine au fost strămoșii noștri și să ne încălzim sufletele la faptele lor vitejești, moment, din care patria noastră numai cîștig poate să aibă, să fie o cerere exagerată? Nu, de loc nu; cererea asta e tot atît de justă ca și cererea după crearea unei facultăți juridice cu limba de propunere română și întru realizarea acestor postulate — zicem și noi ca și studențimea din Viena — nu vom sta la îndoeală să punem totul în mișcare.

Quo usque...?

Șirul samovolnicilor comise de comitetul țării nu mai iea nici un sfîrșit. Nenumărate sînt cazurile, pe cari le-am dat pînă acuma în vileag; mai nenumărate sînt însă acele, cari încă n'au străbătut în publicitate. Ne vom sîrgui noi, să le aducem pe toate la cunoștința cetitorilor noștri ca ei la rîndul lor, să deschidă bieților țărani birnici ochii, să vadă cum gospodăresc sfetnicii țării cu sudoarea și munca lor. Eată una din ultimele isprăvi ale comitetului țării:

Administratorul dela spitalul țării din Rădăuț, românul Cociola a fost, după cum am prorocit-o noi în numărul nostru 58 din 18 August 1907,

trecut la penzie, ear în locul d-sale a fost numit de administrator, post de rangul al IX un anumit Hexel de felul său diurnist, aplicat în serviciul țării abia de un an. Postul de administrator la acest spital al țării e pentru noi de o însemnătate deosebită, deoarece știut este, că districtul Rădăuților e cel mai curat district românesc și bolnavii din acest spital se recrutează exclusiv numai din el. Va să zică personalul de la acest spital ar trebui să cunoască numai decît limba românească. Dar ți-ai găsit-o! Șeful spitahului, medicul Dr. Piatkewicz, e polon fără pic de cunoștință a limbei noastre; asemenea și medicii de ajutor și întreg personalul; pînă acuma măcar administratorul de aici știea românește; de acu înainte și acesta e pentru țărănul nostru surd și mut. Și ce daune are să aducă acest moment poporului nostru, și-o poate închipui, fiecine și nu credem ca să existe ființă românească cinstită, al cărei sînge nu se va revolta, înțelegînd că toate aceste avem să le mulțămim deputaților noștri, special d-lui Florică Lupu, deputat țărănesc și însuși fiu de țărăn.

Dar acum să vedem cine e acest domn Hexel, care din un simplu diurnist, după un an de zile, ajunge funcționar de rangul el IX, trecînd astfel peste două ranguri? Dl Hexel e de felul său neamț din Rădăuț, care pela 1885 a trecut examenul de maturitate, s'a încercat în studiul medicinei, pe care însă după ce a hoinărit decenii prin Viena și prin alte orașe, l-a aninat în cui.

Fără mijloace de existență și istorit de puteri a fost bun bucuros, că prin mijlocirea fostului său colegă, a d-lui deputat Dr. Florea Lupu, care a locuit cu el ani întregi în casa părinților săi, a putut să primească un post de copist la comitetul țării. Dar odată gustînd din pînea țării, d-sa capătă gust la bucate mai alese. Dl Hexel la intervenția

d-lui Lupu, e trimis la Rădăuț, locul său natal, ca să facă praxă în spitahul de acolo și mulțămită unor machinațiuni meschine, la cari dl deputat și membru în comitetul țării dl Dr. Florea Lupu, nu s'a sfîșit să deie mîndă de ajutor, administratorul Cociola e trimis în penzie, ear dl Hexel e numit administrator în locul acestuia.

E încă nepomenit în analele istoriei țării că un simplu diurnist, aplicat înainte de un an în serviciul țării, după o praxă de cîteva luni, făcută la spital, să fie denumit odată administrator, cu un venit anual de mii de coroane. Alți funcționari așteaptă ani întregi pînă devin practicanți defnitive sau pînă ajung în un rang mai nalt, pecind dl Hexel e numit deadreptul în rangul al IX. Cum să evaluăm aceasta faptă, la care dl Lupu a contribuit direct? N'avem noi alți funcționari deja învechiți în serviciu, cari ar fi fost mai apți pentru acest post, decît dl Hexel? Cînd am scris, că la comitetul țării protecțiunea și nepotismul e în floare, dl Lupu prin organul său »V. P.« ne-a improșcat cu mii de înjurături și ne-a amenințat cu darea în judecătă. Cazul acesta nu e oare cea mai neuzită protecție? Ce l-a îndemnat pe dl Lupu, ca să se facă o astfel de batjocură de țara noastră, nu știm; dar știm, că timpul, în care poporul îi va cere socoteală pentru astfel de fapte, nu e departe, și aceasta socoteală nu va reuși în favorul d-lui Lupu, deoarece d-sa, dacă ar fi avut cea mai mică bunăvoință, ar fi putut ușor împedica aceasta denumire.

Vom reveni.

Sămna de loialitate.

Miercuri în 26 l. c. la 12 oare din zi sa prezentat la Esceleța sa dl prezident al țării o deputațiune a societății academice »Junimea« constătătoare din dl consilieri Ipolit Calinescu și președintele societății

dl Cornel Cornean prezentînd Esceleța Sale o ordine de dans lucrată din lemn de mahagoni și încadrată în aur masiv cu rugămîntea spre a o transpune Maiestății Sale, ca semn de omagiu și loialitate.

Esceleța Sa a primit deputațiunea în modul cel mai afabil asigurînd-o că îi va implini cererea, care merită toată recunoștința.

Fiind balul »Junimii« din anul acesta al 25-lea, s'a sărbătorit în mod mai demn și festiv dedicînd societatea întreaga decorație de o eleganță superioară, cit și ordinele de dans amintirii anului jubilar al M. Sale.

Idea acestei dedicări precum și prezentarea unei ordine de dans lucrate în aur Maiestății Sale, este a d-lui consilieri Calinescu, a cărui năzuință pentru reușita splendidă a balului sînt incontestabile. Meritele ce și le-a cîștigat dl consilier prin acest fapt sînt bine apreciate și nepéritoare.

Scrisoare din Ungaria.

Revizuirea regulamentului camerei ungare este de prezent obiectul de discuție în întreaga lume politică maghiară. Guvernul, care demult se pregătise pentru aducerea acesteia la discuție, întîmpină atît din partea naționalităților cit și dintr-o disidenților unguri cea mai înverșunată opoziție. Geaba au încercat partizanii regulamentului să ducă lumea în eroare, că acesta nu țintește la suprimarea libertății cuvîntului și că ar fi numai o piedică îndreptată pentru viitor contra acelor, cărora li place obstrucționismul, un moment care reesă din experiența ultimă cînd cu ocazia votării cvotei, la care Croații timp de o lună, prin obstrucționismul lor, au pus camera în imposibilitate de muncă. Deputații unguri disidenți au spulberat aceste declarații, dovedind tocmai contrariul și arătînd că cu toată lupta deputaților croați, actualul regulament a dat guvernunților posibilitatea de a-i învinge. Deci alta-i bubă!

Ziarele maghiare cu luni de zile înainte au adus articole de fond, prin cari au declarat tot secretul pe față, zicînd, că dacă ministrul de interne va depune proiectul introducerii votului universal fără să fi revizuit regulamentul camerei, Ungaria va fi pierdută, căci — zic ei — atunci naționalitățile cu socialiștii își vor face de cap și ungurii patrioți vor avea să sufere înfrîngerii.

Trebue botnițați cu orice preț toți acei, cari nu vor să înțeleagă, că Ungaria e a Ungurilor și că în aceasta o singură limbă va trebui să predomineze, adică cea maghiară. Aceasta este — după declarația jurnalelor maghiare — lozincă orbitorilor patrioți aziatici!

Nu vor acești barbari cruzi să înțeleagă, că în cursul vremilor, decînd stăpînesc ei acel petec de pămînt ce li oferă astăzi ospitalitate, a fost udat și cu sînge de fii nemaghiari cari încă au dreptul de a vorbi, cînd e vorba de caracterul lor etnic?

Și lucru curios, că pecind Austro-Ungaria se pregătește în mod serbătorec să aducă iubilantului ei Monarch, care timp de 60 de ani n'a voit decît binele supușilor săi, omagiile și asigurarea de dragoste

Stă nevasta 'n geam și plînge...

Stă nevasta 'n geam și plînge
Și-și tot blastămă părinții,
C'au supus-o suferinții...
Stă nevasta 'n geam și plînge
Și-și tot blastămă părinții...

Doar au dat-o fără vrere,
Unui om ce n'o 'nțelege
Vecinic viața spre-a-i o drege.
Doar au dat-o fără vrere
Unui om, ce n'o 'nțelege...

Șese copilași o leagă
De-a lui braț și de-a lui gură —
Iar lăsa și nu se 'ndură.
Șese copilași o leagă
De-a lui braț și de-a lui gură...

Doru-i zilnic tot la țară
Peste munți și văi coboară
Pe-un voinic de-l impresoară.
Doru-i zilnic tot la țară
Peste munți și văi coboară...

Nalt și mindru e voinicul:
Păru-i pare rupt din soare,
Ochii lui — flori de cicoare —

Nalt și mindru e voinicul:
Păru-i pare rupt din soare...

Stă nevasta 'n geam și plînge
Și tot glas dă aiurării,
Cînd privește-albastrul zării:
Stă nevasta-n geam și plînge
Și tot glas dă aiurării:

»Ochi albaștri, ochi albaștri,
Ce luciți așa departe,
Doamne de mi-ați scrie-o carte!
Ochi albaștri, ochi albaștri,
Ce luciți așa departe...

Fulger.

Tu n'ai știut...

Un tremur tainic m'a lovit,
Cînd prima dată te-am văzut —;
Dar cit de mult eu te-am iubit,
Tu n'ai știut, tu n'ai știut —

Am spus-o cîmpului cu flori,
Am spus-o codrului tăcut;
Dar ce-au șoptit ei cu flori,
Tu n'ai știut, tu n'ai știut!

La pieptul meu tu mi-ai jurat
Amor etern — și am crezut —

Dar ori de-a fost adevărat,
Tu n'ai știut, tu n'ai știut!

Și fără veste într-o zi
Amorul tău, eu l-am pierdut —;
Dar că eu tot te voi iubi,
Tu n'ai știut — tu n'ai știut!

Nepoțica dela munte.

Doamne, ce minune mare!
Dela munte-o păsărică,
Căre chiar e nepoțică,
Al lui moșu Vasiliță,
Cari-i mindru, că o are —

El e mindru, că-i frumoasă:
Pare ruptă chiar din soare,
Ochii două lăcrămioare,
Voacea ei încîntătoare,
Dulce și — periculoasă —

Moș Vasile — ie povețe!
Bagă sama —, fie-ți frică!
Căci c'o astfel nepoțică,
Drăgălașă, frumușică
Vei uita de bătrînețe...

Ha tna, 16 Faur 1908.

V. Kalmuțchi.

și iubire neclintită, tocmai acuși li-se pregătesc naționalităților de sub coroana lui Ștefan ultima lovitură de moarte, prin care vor fi răpiți de puterea cuvântului, ultima armă de apărare ce li-a mai rămas.

Faza evoluției politice și importanța acesteia pentru menținerea caracterului monarhic în stare de status quo, aduce cu sine toleranța acestei suferinți, sacrificiu din partea Austriacilor, pe care trebuie să-l recunoaștem; dar nu mai puțin trebuie să fim și noi recunoscuți în ochii forurilor supreme din monarhie, că cu deosebire noi Românii am fost și suntem — fapt recunoscut și pînă astăzi încă netăgăduit — dintre națiunile cele mai pacifice, mai loiale și cu credință cătră tron și dinastie și că singele nostru l-am vărsat cu mîndrie ori de cîte ori interesele statului a cerut-o. Aceasta o vedesc faptele reîncercate ale tuturor Românilor de sub sceptrul habsburgic.

Supportăm orice greutate: biruri, dări, contribuții etc. fără împotrivire căci acestea, deși ne apasă, le considerăm ca ceva natural fără de cari nu s'ar putea garanta existența individuală și pentru cari mai avem și favorul de a ni putea liberi cultiva. Dar limba, limba noastră strămoșească, asta s'o știe oricine că vii nu o vom sacrifica-o, precum n'am sacrificat-o decînd numai știm c'a existat o gîntă, care ne-a așezat pe plaiurile aceste și pentru cari au luptat străbunii noștri cu mult eroism.

Eată de ce regulamentul camerei maghiare întîmpină o luptă așa de înverșunată atît din partea naționalităților, cit și dintr'a disidenților, singurii din tabăra maghiară, cari își dau seama de importanța faptului.

Tra-cău.

Deputatul nostru Dr. Constantin Isopescu-Grecul în parlament.

(Urmare).

De resortul domnului ministru pentru agricultură, ca administratorul suprem a fondului religionar gr.-or., vroesc să vorbesc puțin. Înainte aș vroi să atrag atențiunea asupra arîndării moșiilor fondului religionar, apoi asupra afacerilor de lemne, cari sînt afaceri eminente, ce privesc țara întreagă.

Eu Vă fac cunoscut, că la noi în Bucovina domnește mare lipsă de pămînt, de unde urmează, că spiritul de emigrare face mari propășiri la țaranul românesc. În urma acestei lipse de pămînt, sînt mulți țărani necesitați a se decide de a emigra la America. Cei rămași ieu dela arîndașii moșiilor fondului, bucăți de loc în subarîndă cu bani grei, ori se acordează la ei ca lucrători pentru plată puțină, cu toate că ar fi mult mai simplu, ca direcțiunea fondului să deie aceste moșii în arîndă țaranilor direct, un mijloc, care ar putea cu mult ușura soarta unei mari părți din populațiune.

Tot așa e și cu vinzarea lemnului. Intr'adevăr e de necrezut, că țaranul nostru numai în cazuri extraordinare poate să cumpere lemn direct dela administratura fondului, fiind indecomum avizat la bunăvoința negustorilor intermediari, cari numai cu mare urcare a prețurilor

se vinde lemn din pădurile fondului religionar. De aici vine, că țaranul nostru, chiar dacă ar fi în stare să adune banii necesari, nu poate căpăta cu una cu două lemnele necesare și că în ermi recîșterile procesele pentru furături de lemne din pădurile fondului religionar, se înmulțesc în mod înspăimîntător.

Pe lingă asta vine, că țaranul nostru e tractat de multe organe administrative ale fondului religionar în modul cel mai grobian și neomînos, dacă nu este în stare să se facă prin felurite moduri, favoritul acestor organe. Acesta este un capitol, asupra căruia voi avea ocaziune destulă să mai vorbesc. La locul acesta aș voi încă să mai amintesc, că stările de avanzament a funcționarilor, aplicați la administrarea fondului și în special a funcționarilor silvici, sînt de tot mizerabile. La aceasta poartă vină mare parte aducerea necontinuu de străini, dar și faptul, că prin o împășire amăsurată ale districtelor de administrare într'adevăr colosale, nu se crează noi posturi de funcționari.

Și nici îndoeală nu poate exista, că districtele silvice de administrare vor trebui în fine să fie micșorete, dacă nu vrom, că din administratorul silvic, care este totodată și administratorul moșiilor esente, să devină, din cauza încălcării sale cu lucrări de scris, un simplu birocraț, sau mai bine zis, un referent de cerneală, care nu află nici timpul necesar, pentru a-și controla districtul său de administrare.

Să nu mi se imputeze cumva, că aș propaga în țară ura contra străinilor, dacă aduc toate acestea în discuție; dar nu ei poartă vina, dacă contra voinței lor li se oferă cite un post la noi în Bucovina, departe de patria lor. Eu vroesc să ieau în apărare, în interesele lor vitale pe Românii mei, din care cauză mă simțesc necesitat să protestez contra importării la noi în țară de funcționari străini, și mai ales, cînd este vorba de o importare de funcționari în rangurile cele mai înalte, lucru, care împiedecă avanzarea multor funcționari din ranguri mai joase. Cu totul deplasată este însă aserțiunea, că eu aș fi indecomun un contrar al funcționarilor silvici, un zvon, care a fost divulgat în mod tendențios pe timpul campaniei electorale.

E datoriea mea de a declara și de la locul acesta, că starea funcționarilor silvi i o stimez tot așa, ca și starea mea și că la aprețirea oamenilor eu nici cînd n'am fost condus de momentul, ce stare ocupă respectivul individ, ci numai ce fel de om e el.

Cătră Excelența Sa, dl ministru al căilor ferate, mă simțesc necesitat să-i adresez cîteva cuvinte, privitoare la afaceri de ale căilor ferate. Cînd ar fi vorba, ca să vorbesc numai de agendele direcțiunii de exploatare a căilor ferate de la noi, atunci numai cuvinte de laudă aș avea la adresa șefului acestei direcțiuni, din cauza conducerii excelente a acestei autorități.

Dar aice trebuie să aduc în discuțiune afaceri de natură principală. Și earăși trebuie să amintesc de încălcarea din cale afară a funcționarilor de la căile ferate, și mai

ales, a celor de la căile ferate locale, apoi tar mai fiind relevat și lipsa constantă de vagoane. Nu se poate trece cu vederea, că o stațiune de intrare din Rusia — Nouă-suliți — în viața economică și comercială din Bucovina, joacă un rol deosebit. Și chiar această stațiune duce mare lipsă de vagoane. Regret, că nu sînt în stare să vorbesc astăzi despre lipsa de vagoane în Austria indecomun; acum adresez numai administrației căilor ferate rugarea, ca să pună odată capăt acestei lipse atît de dăunătoare pentru întreaga populațiune.

Și relativ la tarife aș avea multe de zis; trebuie însă să trec peste ele, ca să nu devin prea polilog. Aș vroi numai să îndrept privirea asupra interpelațiunii, adresate Excelenței sale, d-lui ministru, în Iuli a. c. de mine și de cătră cîțiva colegi, în ce privește cerealele, ce ni sosesc din Rusia, cu rugarea, de a considera după puțință faptele induse în această interpelație. În fine trebuie să mai amintesc și de urcarea de curînd cu 40 procente a biletelor de călătorie anuale în Bucovina și Galiția.

E fapt notoric, că starea comerțului în Bucovina nu e plasată pe pat de flori. Departe de centrele comerciale din apus, numai prin exercitarea unui comerț în Bucovina și Galiția, ea i-și poate căuta viața. Și chiar aceasta, cea mai sărmană pătură din starea comercială, este cel mai aspru pedepsită prin măsura aceasta a ministerului. Eu cred, că excelența sa, dl ministru al căilor ferate, duple examinare referințelor, nu va esita de a revoca această măsură.

Acum la fine încă cîteva cuvinte, relativ la administrarea finanțelor. Și aice ca și în toate celelalte locuri, trebuie să protestăm contra importării de funcționari în corpul funcționarilor noștri. Eu cred, că cu modestie pot să susțin, că importarea de funcționari în acele provincie, care nu duce lipsă de funcționari, nu e la loc.

Eu nu combat pe străini ca atari, ci numai momentul, că majoritatea din ei — excepțiuni totdeauna există — pentru țara noastră și poporul nostru nu au nici cea mai mică tragere de inimă și că ei țara noastră o priveșc numai ca loc de asil. Și aceasta la un funcționar e totdeauna dăunător, la un judecător sau un funcționar de finanțe chiar periculos. Care e chemat prin lege a judeca în sferele de drept ale altora, acela numai prin umanitate și bunăvoință poate fi reținut dela aplicarea legii celei mai stricte — lucru, care nici cînd nu are să se întimple —. Ce veți zice, domnilor, cînd veți înțelege, că la noi în Bucovina, chiar gardiști de finanțe se importează, cari în patria lor sînt superflui, ear la noi trec de băeți model, cari întrec și pe cei mai buni fiii din țară? Cum am zis însă, eu nu voesc să lovesc în unici indivizi, ci mă opun numai sistemului, cu care trebuie odată pentru totdeauna s'o curmăm.

Ar fi lucru zădarnic de a se căina contra apăsării birurilor indecomun. Pentru aceasta la administrațiunea finanțelor nu voi afla nici cînd înțelegere. I-mi rezervez dreptul înse de a aduce la cuno-

ștință Excelenței sale, a d-lui ministru de finanțe, cazuri concrete, bătătoare la ochi în ce privește încălcarea cu biruri, deoarece publicul nostru, indeosebi însă țărănimea noastră, în cele mai rare cazuri se uzează de dreptul de apelație; un drept de altfel imbinat cu multe cheltueli.

Domnilor! Și încă o afacere nu poate să rămînă fără să fie discutată. Mulți din d-voastră au pretins, ca birul pe zăhar, în sumă de multe milioane, să fie redus. Noi vom vota pentru aceasta; dar din acest avantaj nu va trage folos nici Bucovina, nici Galiția, cari au o populațiune, ce afară de pînea de păpușoi, cunoaște puțini articoli de desfătare. Eu cred, că ar fi fost cu mult mai bine pentru poporul sărman din toate provinciile, dacă s'ar fi luat o măsură, prin care acele multe milioane ar fi fost folosite pentru populațiunii întregi. O astfel de măsură ar fi fost reducerea prețului pentru sare, un moment, pentru care noi, ca reprezentanți ai populațiunii de tot sermane, trebuie să ne întrepunem cu toată puterea. Cu aceasta stă însă în legătură și o altă afacere, ce o privește pe Bucovina noastră.

Bucovina are o mulțime de izvoare salinice, cari întrebuintate fiind pentru vite, pentru economie și prășitori de vite, au o valoare deosebită. În urma unor ordinațiuni ruginite întrebuintarea acestor izvoare pentru țărani noștri a devenit imposibilă, măcar, că sarea în drob, întrucît aceasta nu servește de mijloc de consum luxurios, se vinde cu prețuri minimale.

Nu mai de acea primim noi atît de greu licența de a scoate slatină din aceste izvoare, pentru că prin supravegherea lor, administrația finanțelor are spese — deși spese minimale —. Momentul acesta pentru noi însă nu are să fie decizător.

Posibilitatea de a-și putea procura din aceste izvoare pentru vitele sale slatină necesară, e pentru țaranul nostru de o însemnătate deosebită. Și deoarece în cazul acesta pierderile, ce le-ar indura administrația finanțelor, ar fi de tot minimale, cred că mă pot adresa cătră excelența sa, dl ministru de finanțe, cu rugarea, ca să deie ordinele necesare, ca petițiuni dela diferitele comune rurale pentru acordarea de slatină pentru animale, să fie rezolvate cu rezultat pozitiv, ca populațiunea noastră, care din reducerea birului de pe zăhar nu are nici un folas, măcar aici să se folosească cu ceva.

Am ajuns la finea espunerilor mele.

D-lor! Sînt conștiu, că am atins numai o parte minimală a celor plîngeri, cari privesc poporul românesc din Bucovina și cari pot fi luate în considerațiune la fixarea budgetului pro 1908. Noi vom vota atît pentru povizoriul budgetar, cit și pentru budget la prima cetire, convinși fiind, că guvernul c. r. nu va ezita de a se arăta prevenitor față de necesitățile și dorințele noastre.

Dela d-voastră, stimatilor domni reprezentanți al parlamentului popular, presupunem noi, reprezentanții

poporului românesc, că d-voastre veți trata cu bunăvoință și prietenie dorințele și cererile noastre și a poporului din confiniile răsăritene ale imperiului austriac. (Aplauze furtunoase; oratorul e viu felicitat.) (Fine).

„APĂRAREA NAȚIONALĂ” ÎN ȚARA.

Din Volcineț.

Onorată redacție!

În numărul 6 pagina 7 a anului VII a »Voinței poporului« din 9 Februarie a. c. se află notița: »In »Volcineț încă tot nu s'au împăcat »sătenii cu preotul de acolo. Duminica trecută s'a întâmplat, că »au închis oamenii biserica, așa că »preotul n'a putut să facă slujbă«.

Aceasta notiță, care este scrisă cu interesul mișelesc, ca să se micșoreze vaza preotului nu numai în, ci și afară de comuna Volcineț, am vroit a o rectifica, și în scopul acesta am trimis în o epistolă recomandată o rectificare la redacția »Voința poporului«, care rectificare însă numita redacție nu a tipărit-o pînă acum.

Se vede prea evident, că redacția »Voinței poporului« primește cu predelecție astfel de scrieri, cari au scopul numai de a batjocori starea preoțească, și nu voeste a primi rectificări în contra acestor scrieri batjocoritoare; de aceea mă adresez către redacția »Apărarea Națională« cu rugămintea respectuoasă, a primi rectificarea mea către redacția »Voința poporului« și a tipări în numărul viitor aceasta a mea scriere:

Cătră redacția ziarului

»Voința poporului«

Pe baza § 19 de presă rog a da loc următoarei rectificări în numărul viitor a prețuitei foi »Voința poporului«.

»Nu este adevărat, că biserica »din Volcineț a fost închisă din »causă că sătenii sînt neîmpăcați »cu preotul lor, ci adevărat este, »că unii oameni au închis biserica, »luînd cheea dela palamariul lor »dedat, ca să nu se poată introduce »cantorul decretat de Preavenerabilul Consistor arhiepiscopal, per-sitînd acei oameni la dorința »lor, ca să fie introdus un alt »cantor, pe care îl voesc numai »acei unii oameni.«

Mulțumind sincer pentru bunăvoința-Vă a tipări aceasta scriere, mă subsemn cu toată stima:

Vasile Isopescu,
paroh.

Din Frătăuții noi.

Stimate d-le redactor!

Auzind noi Românii din Frătăuții noi dela mulți despre V-Voastră, că tipăriți toate plingerile, ce le au bieții noștri țărani, Vă rugăm să ni tipăriți și plingerile noastre, cari urmează și cari ni fac mari dureri, căci vina la ele o poartă tocmă tot un Român, care, cum se vede, a uitat de limba și de legea sa. Și dacă știrea noastră n'am pus-o pe hirtie, ca să fie pe înțelesul tuturor, Vă rugăm d-le redactor, să mai îndreptați după capul D-Voastră și să tipăriți, ca să știe lumea, că noi pe lingă durerile ce le au toți țărani, mai avem încă altă durere. Ascultați de ce-i vorba.

După multă trudă, alergări, închinăciuni și cheltuieli, ni-a dat stăpînirea de la 16 Faur 1908 în sat o poștă. Bucuria noastră era atît de mare, încît pentru cităva vreme am fost uitat de cele nevoi. Și aveam drept să ne bucurăm, căci la stăruință multă prin rostul deputatului nostru, a d-lui Simionovici și postmaistrul, ce ni-a venit, tot Român s'a ales. Și credeam că acest domn, ca român și fecior de preot român, va griji și de noi. Dar rău ne-am înșălat. Noul postmaistru de satul nostru nici nu vrea să știe. Chiar la venirea sa în sat, el era încunjurat de niște străini, cari nici graiul nu ni-l înțeleg. Și pe acești străini d-sa i-a pus ca să ni împărtășcă scrisorile și să facă toată slujba, ce se cere la poștă. Și noi doar aveam un împărțitor de scrisori, care cu multă hărnicie a slujit la dl postmaistru din Frătăuții vechi, care ni aducea toată poșta de aici, cînd încă n'aveam poștă în sat. Cu acesta tare bine ne înțelegeam, căci era român ca și noi. Ear acești servitori sînt străini și nu ni înțeleg graiul. Și oare să poate rușine mai mare pentru un sat ca al nostru, că servitorii de la poștă să fie aduși de pe cine știe de unde? Pentru satul nostru asta e o batjocură nemaipomenită. Să nu se afle în satul nostru un om, care să poată face slujbă la poștă, asta-i de necrezut. Și decît să avem noi așa o rușine, mai bine ne mulțumim de poștă și nu vom mai cere nici o gezeță și nu vom mai scrie nici o scrisoare. D-le redactor! Vă rugăm să ni dați un sfat, ce să facem, ca să scăpăm de postmaistrul nostru și de credincioșii săi. Tare frumos Vă rugăm, d-le redactor, faceți un bine, cum ați făcut și la alții, și îndrumați-ne spre calea cea adevărată, căci astfel ne temem, că spre a scăpa de acești venetici, să nu intrăm în un păcat.

Cu multă cinste, d-le redactor, ne închinăm la fața d-voastre și la toți prietenii D-Voastră și vă dorim mai mult bine, decum ni-a adus nouă poșta.

Mai mulți măhniti pînă la moarte.

* * *

Dăm această scrisoare, izvorită din inimi naive, dar sincere, publicității cu observațiunea, că într'adevăr dirigințele acestui oficiu poștal, cu numele Valerian Bacinschi, numai intervenției deputaților noștri are să mulțamească postul primit. Regretăm, că purtarea d-sale dă anza la scandală. Sperăm însă, că șeful oficiilor poștale din țară, precum și comisarul poștal din raionul respectiv, dl Nicu Stîngaci, pe cari îi cunoaștem de bărbați nepreocupați, energici și plini de bunăvoință față de poporul nostru, nu vor ezita de a aduce această afacere în ordine.

Știri locale și din țară.

Cive onorar. Consiliul comunal din Vatra-Dornei, a acordat în ședința sa din 24 Februarie 1908 Eminenței sale, d-lui Dr. Vladimir de Repta, Arhiepiscop ort. ort. și Mitropolit al Bucovinei și Dalmației etc. etc., pentru meritele sale strălucite, cari le-a cîștigat pentru orașul Vatra-Dornei, cu unanimitatea voturilor dignitatea de cive onorar al orașului Vatra-Dornei.

Numiri. Cu o plăcere deosebită am luat la cunoștință denumirea pretorilor dela judecătoriile din Storojineț și Boian a d-lor Dr. Cornel Ghiorghean și Ilie Ilasievici precum și procurorului substituit dela procuratura din Suceavă, a d-lui

Rem Sbiera, de consilieri pe lingă tribunalele din Cernăuț, respective Suceavă. Transmitem noilor consilieri de tribunal cele mai adînci felicitări.

— Dl Aristide cav. de Grec licențiat al facultății juridice și al școalei academice pentru agronomie, a fost numit practicant în concept la guvernul țării din loc. Dorim acestui tînăr român, care e primul român licențiat al celor două facultăți, aplicat în serviciul administrativ al țării, în cariera, pe care și a ales-o, noroc și succes.

Caz de moarte. Vineri în 28 l. c. a trecut la cele eterne în etate de 31 ani adiuctul dela judecătoria din Vaschiuț pe Ceremuș, dl Aurel Halip, după un morb lung și dureros. Inregistrăm aceasta știre cu inimă plină de durere, căci regretatul adiunct, a fost un tînăr talentat, care deabia scurt timp în urmă, după ce îndurase miseria cea mai mare, în decursul studiilor sale, ajunsese să fie numit de adiunct la judecătoria, un post, care-i garanta un trai plin de muncă, dar liniștit și lipsit de griji zilnice. Și acuma a trebuit nemiloasa moarte să-i curme zilele! O ironie a soartei, pe care n'o înțelege omul, dar căreia trebuie să se supună. Pentru noi acest caz e cu atît mai dureros, cu cît nu e primul caz, că un tînăr, ajuns la o bucătică de pine, după ce a dus ani întregi mizeria cea mai mare, cade în floarea vieții victimă acestei mizerii. Părinții săi și rudele sale, a căror durere n'a putem alina, dar o înțelegem, afle conzolare în memoria decedatului, căruia îi dorim un somn vecinic ușor și neturbat.

Societatea meseriașilor romîni din Cernăuț și suburbii va aranja Duminică în 8 Martie st. n. a. c. în sala de tir (Schützenhaussaal) din grădina publică, o petrecere populară cu dans, cîntece, declamări, reprezentări cu cîntări în grupe și jocuri naționale. Comitetul: Bucevski Dimitrie, președinte, Abager Georgi, Bor Vasile, Dancilă Nicolai, Chichifoi Vasile, Fochi Nicolai, Lencu Vasile, Pitei Giorgi, Scalat Modest, Ursu Alexandru, Vistec George. Dirigentul corului: V. Vasilescu. Inceputul la 2 oare după amiază, finea la 4 oare deminează. Inceputul părții oficiale după program la 7 oare seara. Prețul de intrare: pentru bărbați 80 bani, pentru dame 50 bani. Suprasolviri se primesc cu mulțămire și se vor evita pe cale ziaristică. NB. Intrarea la petrecere numai cu invitarea aceasta. — Persoane cari doresc a fi invitate se pot adresa către membrii comitetului, dela cari vor primi invitare. Persoane cari vor să coopereze în vre-o grupă, să se anunțe de cu timpuriu la dl Vasilescu.

O rectificare. Di partea d-lui învățăt. sup. din Uidești, a d-lui Nico Botezat și a d-soarei Victoria Buzdugan, învățătoare în Uidești, primim rectificări mai lungi relativ la raportul nostru asupra festivității școlare din Uidești, publicat în numărul nostru 10 din 9 Faur, c. Constatăm cu plăcere, că reușita acestei festivități e în mare parte meritul d-lui sup. Botezat, ear absențarea d-soarei Buzdugan dela această serbare, a urmat numai din cauza absenței ei din comună, absență, care a fost inevitabilă din cauza de afaceri familiare.

»Armonia«. Repetițiile pentru opereta »Baba Hîrcă« se vor face de acum regulat Marți numai pentru soliști, ear Simbătă pentru corul întreg, totdeauna precis la oarele 7 seara. În săptămîna aceasta însă, va fi repetiția pentru corul întreg. excepțional nu Simbătă, ci Vineri în 6 Marte, deoarece Simbătă în 7 Marte aranjează societatea, ca ultima petrecere în carnevalul acesta, o sindrofie, la care se invită respectuos atît membrii societății, cît și onor publi, care de regulă participă la acest fel de aranjări ale societății »Armonia«. Toaletă simplă. Inceputul sindrofiei la oarele 9 seara.

»Sentinela«. cabinetul de lectură din Vatra-Dornei invită respectuos tot neamul și îndeosebi inteligența la o mare petrecere populară imbinată cu dans, care se va aranja pentru tineret Duminică la 1 Martie a. c. s. n. în sala de joc a Sentinlei dela oarele 1—6 seara. Intrarea de zi 50 b. de persoană. Peste noapte aranjează comitetul pentru inteligență și gospodari în sala Palatului comunal un

zdravăn joc național cu cîntări și declamări. Inceputul 8 oare seara. Intrarea 1 cor. de persoană. Comitetul: Constantin Sbiera, Dr. Minodor Bendevschi, Ioan Tomoiaga, Ilarion Todorean, Ilie Odochian, Stefan Forfotă, Constantin Ionescu, Cosma Moroșan, Vasile Huțan. Venitul e destinat pentru copii sermani.

Știri din lume.

Un ofițer român — sublocotenent în garda imperială germană. Monitorul oficial german militar publică avanzamentul aspirantului de ofițer Carp, la rangul de sublocotenent în regimentul de dragoni Nr. 2 de gardă. Avanzamentul acesta este viu comentat de presa germană, fiindcă dl Carp e primul ofițer în regimentul de gardă, care nu posedă un predicat de nobil și pe lingă aceasta că nu e nici supus german, ci fiul cunoscutului bărbat de stat al Romîniei, dl P. P. Carp.

Urmașii lui Huss dați judecății. Sub conducerea lui Huss, care a fost spînzurat zilele trecute pentru mai multe crime, o bandă de Evrei din Galiția și Maramureș au instalat la Londra o mașină de falsificat bancnote austro-ungare, pe cari apoi le-au răspîndit prin toate comitatul din nordul Ungariei în Galiția și Bucovina. Autoritățile au prins pe vinovați, 150 la număr și i-au dat pe mîna judecății. Procesul s'a început deja. Au fost chemați 250 de martori. Dovedită fiind via acuzaților, se crede că marele proces se va termina cu condamnarea lor.

O nouă școală romînească în Macedonia. Din comuna Palanca (vilaetul Cosova) se scrie, că mai mulți celnici romîni de acolo au luat laudabila și frumoasă inițiativă de a strînge, prin subscripție între Romîni, o sumă cu care să poată clădi la Palanca un local propriu de școală.

Cehii contra Maghiarilor. Deputatul ceh Clofacz a spus în delegațiunile austriace, că pretențiunile ungarilor cu privire la introducerea limbii maghiare în armata comună nu trebuie luate în considerare. Ungurii voesc desmembrarea armatei. Dacă ei au pretențiuni, cu atît mai mult trebuie satisfăcute dorințele naționalităților. De ce nu s'ar introduce și limba romînă, slavonă și sîrbă în armata din Romînia?...

Mărirea soldei ofițerilor și soldaților. Delegațiunea austriacă a adoptat proiectul privitor la mărirea soldei ofițerilor și a soldaților.

Bande grecești în Macedonia. În munții Morihova, lingă com. Beșiște, trupele turcești au împrăștiat o bandă grecească. Doisprezece bandiți, împreună cu șeful lor Zisso au fost omorîți. Mulți au fost răniți. După mărturiisrile unui grec rănit, banda a fost compusă din 65 de oameni recrutați din Grecia.

Condamnarea lui Nasi. După pronunțarea sentinței de condamnare Nasi a leșinat. Medicul tribunalului, Marhiava, a declarat că situația sufletească a lui Nasi e atît de sdruncinată, încît îi va fi imposibil să supoarte regimul închisoarei. Prietenii lui Nasi au înaintat o petiție, cerînd grațierea lui. Petiția a fost scrisă pînă acum de 91 deputați.

Apel

la adresa părinților și prietenilor elevilor liceului III al statului.

În virtutea decretului imperial cu data de 29 Aprilie 1906 filiala liceului I. al statului s'a despărțit de acest liceu cu ziua de 1 Septemvrie 1906 și s'a organizat ca institut independent cu numele de »liceul III al statului«.

Corpul didactic — acum independent — a ținut să se achite de prima și sfînta sa datorie prin activarea unei instituțiuni de binefacere pentru elevii săraci și demni de ajutor; căci deși, există feliurite

instituțiuni pentru promovarea binelui elevilor, totuși mai rămîne un teren vast de activitate pentru o societate de ajutorare, care are nobila menire, de a elimina, sau cel puțin a slăbi insuficiența mijloacelor de ajutor pentru tinerimea studioasă.

Statutul societății, care din prea destinsa grație a Alteței sale i. r. arhidiecezei Maria Valeria are fericirea a se numi »Societatea Maria Valeria«, este deja aprobat de înaltul guvern. Direcția și corpul didactic al liceului III al statului simte mare bucurie și fericire, de oarece îi este dat a activa această societate de binefacere tocmai în anul acela, în care toate popoarele Austriei documentează inalterabila iubire și credință față de Împărat și Augusta dinastie prin crearea de nenumărate instituțiuni de binefacere.

Din acele considerări direcția și corpul didactic al liceului III al statului se simte plăcut îndatorit, a apela la toți onorabilii părinți, prieteni și protectori ai elevilor liceului III al statului, să binevoiască a da expresie interesului lor față de această nouă instituțiune prin participare cît se poate de numeroasă.

De oarece elevii liceului III sînt în cea mai mare parte copii populației sărace, se resimtă cu atît mai mult lipsa unei așa fel de instituțiuni de binefacere.

Cu aceasta ocazie corpul didactic nu poate lipsi să apeleze la generozitatea onor. amici și protectori ai tinerimii studioase, invitîndu-i în terminii cei mai călduroși să se înscrie în lista membrilor.

Statutul prevede trei feluri de membrii :

1. fundători, cari plătesc odată pentru totdeauna cel puțin suma de 50 de coroane, sau cîte 10 coroane la an ;
2. ordinari, cari se obligă la cotizația anuală de cel puțin 4 cor. ;
3. sprijinitori, cari au bunăvoința să contribuie o oareșcare sumă după bunul lor plac.

Onor. binevoitori ai tinerimei studioase, doritori a se înscrie în lista membrilor, să binevoiască a

se adresa direcției liceului III al statului, ca să se poată convoca cît mai curînd prima adunare generală constituantă.

In numele corpului didactic al liceului III. al statului :

Teodor Bujor,
i. r. director.

Repertoarul teatrului.

(Dela 2—10 Mart).

Luni »Aida«, Marți »Die verkaufte Braut«, Miercuri »Die Jüdin«, Joi »Die lustige Witwe«, Vineri »Tausend und eine Nacht«, Sîmbătă »Ein Walzertraum« Duminică p. m. Lolo's Vater«, seara »Die verkaufte Braut«, Marți »Der Meister von Palmyra«.

Mulțămite publice.

La petrecerea clubului român „Rarăul“ din Cîmpulung, care a aflat loc Duminică la 2 Faur a. c. a fost un venit curat de 200 coroane. Acest venit este destinat pentru »fondul internatului«, eară o parte pentru „masa publică“.

Cu această ocaziune au binevoit a suprasolvi următorii domni: contele Bellegarde 38 cor., păr. Gheorghian și Dr. T. Lupu cîte 6 cor., »soc. creștinilor germani« 10 cor., secr. Iawetz 3 cor., sup. Chiselița, păr. Haschler, ronc. Havreliuc, sup. Ieșan, păr. Șindilar cîte 2 cor. ; Dr. Hoffmann, conc. E. Iliuț, comis. Lindes, inv. Mihale, inv. Mironovici T., sup. N. Nahaiciuc, inv. C. Popescul, cand. de notar. E. Prisornic, inv. Prodan, cav. de Racoea, sup. Sologiu, prof. I. Stefureac, N. Teutul și sup. Turchievici cîte 1 cor. ; afară de aceasta au binevoit a trimite intrarea resp. suprasolviri : păr. Ioan Iliuț din Ostra 10 cor., familia Larionescu (E. H.) 5 cor., familia Germanar (Voronet) 5 cor., propr. E. Pașcovici 5 cor., inspect. Dolinschi 4 cor., sup. A. Popescul 4 cor., propr. M. Ciupercovici (F. M.) 4. cor., sup. Cocea și E Iurchievici cîte 2 cor.

Tuturor binefăcătorilor și sprijinitorilor susnumiți precum și d-lui dir. G. Diaconovici, care cu o dibăcie nespusă și-a dat toată silința la executarea frumoaselor cintece, li se aduce din partea comitetului mulțămite cea mai profundă. Tot cu acest prilej li se exprimă mulțămită d-lui iuv. Bodnar, care a înveselit publicul cu hazul său obicinuit prin edarea perfectă a monologului „Mama Anghelușă“ și d-lui

prof. A Moroșan, care a decorat ca și totdeauna sala de petrecere. **Comitetul.**

In scopul zidirii casei naționale din Broscăuții-noi s'au îndurat de au colectat și singuri au și contribuit următorii domni și doamne :

Lista Nr. 62, încredințată P. C. S. exarch Constantin Morariu în Pătrăuț pe Suceava: X 5 cor.; Simion Holcă inv. 2 cor.; Nicolai Gorgan 40 b., Leon S. Holcă 60 b., Filip Nosec, Simion alui Dimitrie Puil, Nicolai Nastasi, Dumitru Hătnean, Mardari Holcă, Ioan.Dohotariu cite 20 b.; Suma 9 cor. 40 b.

Lista Nr. 55 încredințată păr. exarch Dimitrie Dan, paroh în Straja: P. C. Sa 2 cor., păr. George Cosmovici 1 cor.

Lista Nr. 50 încredințată d-lui administrator silvic în Cuciurmare, Iancu cav. de Cuparencu: Domnia Sa 20 cor.

Lista Nr. 67 încredințată P. C. Sale păr. exarh Zaharie Voronca în Mihalcea: P. C. Sa 40 cor.

Lista Nr. 80 încredințată d-lui Manilici George, pedagog în Cernăuț: Lari-nescul Artemie, Hîncul Dimitrie, Evuleț Zaharie, Cuciurean Ilie, Fediuc Vasile, Leontovici Ștefan, Ostafi Dimitrie, Naherniac Pamfil, Toacă George, Voronca Emilian, Palaghian Ioan, Pițul Petrea, Teleaga Petrea, Andrievici Onufrei, Șindilar Nicanor, Macovei Ilie, Halip Vasile, George Luță, Titus Popescul, George Manilici, Stremciuc Ilarion cîte 1 cor.; Dumencu Vasile 1 cor. 50 b., Teofil Sorocean 2 cor. și Xenofon Isopescul 60 b.; Suma 25 cor. 10 b.

Lista Nr. 32 încredințată d-lui Ilica Mihai, secretar comunal în Sadova: Domnia Sa 4 cor 50 b.

Lista Nr. 54 încredințată păr. P. C. S. Arhipresviter-staurofor Artemie Berar din Ceahor: P. C. S. 5 cor., părinții Ilarie Gramatovici și Simion Cobilanschi cîte 5 cor.; părinții Ioan Ianovici, Molo-dia, Adrian Andronic Lucavița, Dr. Ioan Pașcan, Ilarion Prelici, Dionisie Mitrofanovici, Teodor Bumbac, Gheorghie Volcinschi și Simion Cojocar cîte 2 cor.; părinții Constantin Bocancea, Vasile Maghior, Vasile Iftodi și Aurelian Teutul cîte 1 cor.; Ilie Giurumia, cantor 40 b.; Suma 35 cor. 40 bani.

Lista Nr. 72 încredințată d-lui Atanasie Pridie, c. r. vicepreședinte la trib. din Suceavă: D-sa și dl Emil Tomorug cîte 5 cor.

Lista Nr. 34 încredințată d-lui Vasile Bumbac, prof. la gimn. gr. or. în Suceavă: D sa 3 cor., păr. Ioan Luța 2 cor. (Va urma.)

Din incidentul felicitării de către elevii internatului Francisc-Iosefin de băieți romîni din Cernăuț, Excelența Sa prezidentul țării d-nul Dr. Octavian Regner cav. de Bleyleben li-a oferit elevilor numitului institut daruri frumoase, donînd totodată și administrației internatului 100 cor., iară Excelența Sa mareșalul țării dl baron George Vasilco a donat elevilor 100 cor. și administrației institutului 200 cor.

Subsemnata direcțiune roagă pe Excelențele Lor să binevoiască a primi pentru darurile oferite elevilor și institutului cele mai respectuoase și profunde mulțămite.

Direcțiunea internatului Francisc-Iosefin de băieți români în Cernăuț.

Știre ultimă.

Inainte de încheereașfoi primim știrea, că primarul și secretarul din comuna Gemene, trași fiind în cercetare penală pentru fapte frauduloase, au fost arestați zilele trecute. Simțim o mulțămire mare, că noi chiar, prin seria de articoli, aduși în numerii noștri din Decemvre 1907, am contribuit la acest dezastru al unor bărbați, cari, uitînd de datorințele lor, s'au făcut culpabili de fapte criminale față de consătenii lor. Detaluri în numărul viitor.

Prețul cerealelor

pentru 50 chilograme la bursa din Cernăuț în 12 Februarie 1908.

	dela		pină	
	cor.	b.	cor.	b.
Grîu de calitate primă	12	80	13	—
Secară » »	11	50	12	80
Ovăș » »	6	90	7	10
Păpușoi » »	7	10	7	30
Orz țărănesc	7	50	8	—
Fasole albe lungi . .	8	—	8	25
Mazere	8	50	9	—

Cețiți și abonați „Apărarea Națională“.

Martî în 3 Martie a. c. oarele 8 dimineața

se va deschide

Prăvăliea pentru articoli de modă

(articolele cele mai noi pentru croitori) a lui

Moriz Herman Cernăuț, piața principală
(otel Cafe Paris).

Comande din provincie se vor efectui acurat. — Depozit de articole apartînitoare costumelor naționale romînești. — Stofe de dantele, vâluri, stofe de gaze, de mătăsă, de peluches, cordele, călțuni, mănuși, colane, bumbi, dantele veritabile, broderii din Svițera, stofe de canava, mătăsă și lînă.

0 surpriză deosebită.

Cei dintăi trei mușterei, cari în ziua deschiderii vor cumpăra în prăvăliea mea primesc

lucruri de mînă în valoare de 100 coroane.

50 | 30 | 20

primul muștereu în valoare de 50 coroane

al doilea în valoare de 30 coroane

al treilea în valoare de 20 coroane

Leopold Kohn

comerț de lemne „Tivoli“ calea Ardealului

oferă calități bune de lemn de clădit și de material pentru măsari, lemn în lodve și tăiat în lețuri, lemn pentru ușori și pentru privazuri precum și de geluit

cu prețuri moderate.

Tot felul de scînduri pentru podele precum și scîndurile pentru parcheturi, uscate cu desăvîrșire

Societatea Gisela

Institut pentru asigurare reciprocă a vieții și a zestrei
sub protectoratul Alteței imp. regale, a principesei Gisela.

Starea societății conform bilanțului din 1906
Capital asigurat: 176,154.000 cor.

Fondurile premiilor de rezervă și a transporturilor 61.759.225 cor.

Fondurile din venituri, din asigurări și alte fonduri 3,911.786 cor.

Dividendele pro 1906 au fost de 7 $\frac{1}{2}$ %

Fondul pentru înzestrarea fetelor sermane 570.858 coroane 61 b.

Agenți locali se caută în tot locul și se plasează în condițiuni favorabile. **Secretari comunali, învățători și funcționari** fără multă muncă își pot câștiga venituri laterale.

Informațiuni detaliate împărtășește
Reprezentanțea generală pentru Bucovina, Cernăuț, str. Rusească 9.
(Retipărirea nu se bonifică).

Furnisor al curții imp. și reg.

Etablissement I. rang.

:: Fabrica: Brunn ::

Telefon-Nr. 575 și 213.

Furnisor al curții reg. române.

Etablissement I. rang.

:: Fabrica: Brunn ::

Telefon-Nr. 275 și 213.

Sigismund Fluss

i. și r. colorit aulic, de artă Appretur și spălări chimice.

Pentru garderobe de domni, dame și copii, perdele și stoffe de tot felul întregi sau în bucăți.

Depoul de fabrică: Cernăuț, strada domnească Nr. 13
(în casa i. r. băncii ipotecare private galiciene)

Specialitate: **Colorit de straie de mătasă și pene de struț.** Specialitate:
Sistemul Fluss face totul nou! **Sistemul Fluss face totul nou!**

Etablissement foarte mare de bransă aceasta în Galiția, Bohemia, Moravia și Silesia.

Poftesc din cauza abuzului să vă interesați de firma mea.

Deminduri din provincă se săvârșesc cu mare acuratețe și cu prețurile cele mai moderate.

Cetiți „Apărarea Națională”.

Prăvălia B. Baltinester iun., Cernăuț

Fondată la 1873

Strada Enzenberg Nr. 3.

Telefon Nr. 301

Unicul depou de păpucării F. L. Popper, Chrudim; Anton Capek, Viena; de pălării I. Heinric Ita, Viena; Iosif Pichler și fii, Graz; pentru argintării de Alpaka și China: W. Bachmann & Co., Viena.

Prețuri moderate pentru blăni și mărfuri de iarnă de tot felul. Cușme de blană pentru domni, persiane, sealschin, nutria, cușme de stofă pentru domni, cușme de lină pentru dame la patinat. Albituri veritabile pentru vânători. Chenille de Echarp și postavuri, cușme de lină, colțuni, mușchete, încălzitori pentru pîntece, genunchi, puls și pulpe la picioare, gemandane pentru călătorie, necessaire pentru călătorie și cusut. Albumuri și casete, mărfuri de piele, Tașcuțe portative pentru dame, oglinzi portative și pentru toaletă, utenzilii de scris, fumat și garnituri. Bețe de primblare cu sau fără argint, bumbi pentru manșeșete și gulere.

Modele cele mai solide mai frumoase și mai nou de papuci pentru dame, domni și copii. Galoși și șușoni, cele mai bune fabricate.

Pentru dame: papuci eleganți pentru bal, vînturari feleuriți, batist și matasă, colțuni de matasă și crep, sădea și ajour, mănuși de piele, boas din pene de struț și marabout, cele mai moderne mătăsuri, echarps, colanele cele mai noue, obiecte pentru împodobirea părului.

Pentru domni: Papuci jumătăți de feliul cel mai elegant, jobenuri și clacuri după fasonul cel mai nou, colțuni, crep colorit de modă, mănuși după fabricatele cele mai fine, Cameși batist, pique, gulere, manșete, cravăți, batiste de matasă și stoă.

Cele mai fine parfumuri franzezești și englezești. Perii de cap, straie și dinți.

Palarii de mătasă. — Cele mai frumoase cravate englezești și vieneze.

Puști de vînătorie' Tășci, gamașe, minecare, scaune purtărețe, munițiuni etc. etc.

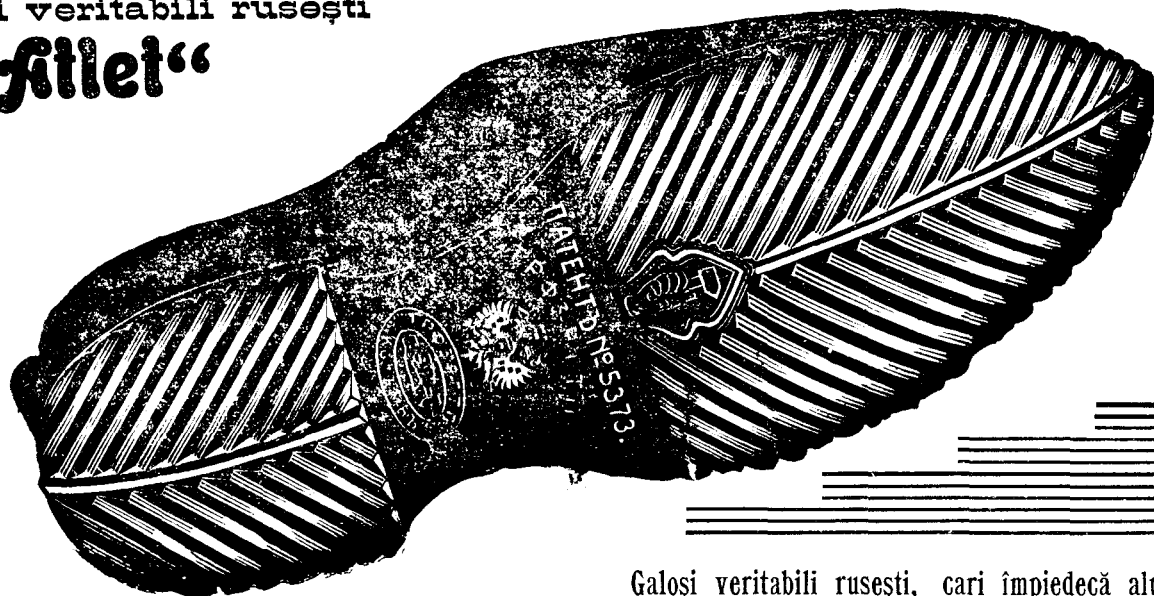
Săniuțe, sistem rodel; la aceste cepițe, gamașe și mănuși.

Atențiune!

Galoși veritabili rusești

„Atlet”

Garanție deplină pentru
cvalitate și durabilitate.

Galoși veritabili rusești, cari împiedecă alunecatul.
Patente N-rii: 6888, 8020, 18564, 5373, 3422, 2374, 18597.

Cereți pretutindeni numai galoși „Atlet”

Se pot afla la firmele:

B. Baltinester.

Gottesmann & Nadel.

Redacția și administrația
ziarului

**„Apărarea
Națională”**

Cernăuți
strada Stefaniei No. 13.

„MINERVA”

stabiliment de arte grafice
și institut de editură

BUCUREȘTI

Bulevardul Academiei 3

Strada Edgar - Quinet 4

cea mai bogată
editură în scrieri
naționale